Cuprins

Cuvânt înainte IX

I. Introducere în studiul politicii comparate 1
Istoric şi specific 1

II. Domeniul politicului 6
Constituirea politicului 6
Politică şi politic 8
Regim politic şi sistem politic 9

III. Perspectiva sistemică asupra politicului 13
Sistemismul 13
Analiza sistemică a politicului 15
Sistemul politic 17
Funcțiile sistemului politic 18

IV. Tipologia sistemelor politice 21
Clasificări clasice 21
Modelele tipologice Lijphart şi Sartori 25
Balansoarul sistemelor politice 30

V. SUA – prototipul prezidențialismului 33
Modelul The White House 33
Scurt istoric american 33
Regimul constituțional american 34
Preşedintele – Number One în politica americană 37
Puterea legislativă – Congresul 40
Bipartidismul pur american 42
Modelul „Casa Albă" – prototipul prezidențialismului 44

VI. Sisteme prezidențiale în America Latină 48
Argentina 48
Brazilia 49
Chile 50
Mexic 51
Venezuela 52

VII. A V-a Republică franceză. Semiprezidențialism sau prezidențialism continental 55
Republicile franceze 55
Regimul constituțional al Republicii a V-a 56
Puterea executivă. Preşedintele şi premierul 57
Bicameralismul francez 59
Scrutinul majoritar şi familiile de partide 60

Prezidențialismul francez 62
Sistemul politic al Republicii a V-a....65

VIII. Sisteme politice cvasi-semiprezidențiale 67
Austria 67
Finlanda....70
Irlanda....71
Islanda 73

IX. Sistemul parlamentar din Marea Britanie 77
Modelul Westminster al premieratului....77
Parlamentarismul britanic....77
Sistemul politic al premieratului 81
Bipartidismul pur şi votul pluralitar 83
Tradiție şi modernizare politică....86
Specificul constituției britanice 87

X. Extensii formale ale modelului *Westminster*.... 92
Australia 92
Canada....94
Noua Zeelandă....95

XI. Sistemul parlamentar german.... 98
Modelul Kanzlerdemokratie....98
De la militarism la democrație 98
Un popor – două state, două sisteme politice....99
Regimul constituțional german....100
Autoritățile federale....102
Sistemul „două partide şi jumătate” 104
Specificul Kanzlerdemokratie 106

XII. Parlamentarismul partitocratic şi prezidențializat. Sistemul politic italian.... 111
Evoluția statului italian modern. Elemente istorice şi constituționale....111
Prima republică italiană....113
A doua Republică italiană 116
Revoluția politică 116
Schimbări în configurația sistemului politic....118

XIII. Monarhia constituțională asiatică. Sistemul politic parlamentar japonez.... 124
De la şoguni la democrați....124
Japonia – imperiu constituțional....125
Structura politică formală a Japoniei....126
Monarhia 126
Puterea legislativă....127
Guvernarea 128
Sistemul de partide 129

Structura politică informală. 130
Establishmentul japonez 130

XIV. Sisteme politice în Europa de Sud 135
Instabilitate politică, lovituri de stat şi războaie civile 135
Grecia 135
Portugalia 136
Spania 137
De la dictatură militară la democrație 138
Cvasi-semiprezidențialismul din Portugalia 140
Monarhia spaniolă – regele-preşedinte 141

XV. Sisteme politice postcomuniste 145
Condițiile tranziției politice 145
Europa de Est 145
Tranziția de catifea 146
Tranziția violentă 148
Formule politice est-europene 150
Bulgaria 151
Cehia şi Slovacia 153
Lituania 155
Moldova 156
Polonia 157
Ungaria 160
România 161

ANEXA 1 164
ELEMENTE COMPARATE 164

ANEXA 2 172
REZULTATE ELECTORALE 172

ANEXA 3 189
REGULI CONSTITUȚIONALE 189

Repere bibliografice 199